

12. APRIL
2017

**DRŽAVNO
TEKMOVANJE
V ZNANJU
VESELE ŠOLE**

4. RAZRED OSNOVNE ŠOLE

VESELOŠOLEC/VESELOŠOLKA

ŠOLA .....

1. Veselošolci radi prebiramo knjige Roalda Dahla. V njih nastopajo številni zanimivi, pogosto tudi čudaški liki. Katerega od naštetih junakov bomo zaman iskali v Dahlovih knjigah? **Poišči vsiljivca in ga prečrtaj.**

Čarli   Rdeča kapica   Jakec   Gnilc   Matilda

2

2. Ena prvih zgodb, ki jih je Roald Dahl napisal, je bila objavljena v nekem dnevnem časopisu. Pripoveduje o škratih, ki nagajajo pilotom in povzročajo okvare letal. Kako se imenujejo ti škratje iz Dahlove zgodbe? **Odgovor napiši na črto.**

2

3. Zdi se, da nam brez sladkorja ni živeti. Preberi spodnje trditve in ugotovi, katere so pravilne in katere ne. **Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je napačna.**

2

- a. Za osnovo lestvice sladkosti je vzet namizni sladkor, njegova sladkost je 1.

DRŽI

NE DRŽI

- b. Medved zaužiti sladkor spreminja v beljakovine, ki so zaloga energije za zimo.

DRŽI

NE DRŽI

- c. Enostavni sladkor fruktoza je v sladkem sadju.

DRŽI

NE DRŽI

- č. Med je najbolj sladko živilo.

DRŽI

NE DRŽI

**DOBER
ZACETEK!**

4. Kako se imenuje zelo sladka trava, iz katere lahko dobimo sladek sok, z izsuševanjem tega soka pa kristale sladkorja? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

2

- a. sladkorna cvetača
- b. sladkorni bambus
- c. sladkorni trs
- č. sladkorne trstenke
- d. sladkorna pesa

5. Spomin je ena najpomembnejših človekovih sposobnosti. Ko slišiš nekaj novega, se informacija shrani ... Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

2

- a. ... v sekundni spomin.
- b. ... v kratkoročni spomin.
- c. ... v dolgoročni spomin.
- č. ... v palačo spomina.
- d. ... v spominsko knjigo.

6. Dober spomin imajo nekatere elektronske naprave, njihovo zmogljivost merimo v bajtih. Od dva do tri odstavke besedila lahko shranimo s 1000 bajti. Kako se imenuje ta merska enota spomina? Odgovor napiši na črtice.

2

_____

7. Danes imajo znanstveniki laboratorije, nekdanje je bilo drugače – alkimija je bila pomembna in spoštovana veda. S čim so se, med drugim, ukvarjali alkimisti? Obkroži črko pred DVEMA pravilnima trditvama.

2

- a. Iskali so spalni kristal, da bi zvečer lažje zaspali.
- b. Iskali so zdravilo proti vsem boleznim in skušali ustvariti eliksir življenja, ki bi zagotovil nesmrtnost.
- c. Iskali so čudežno tableto, ki bi ljudi čez noč naredila pametne.
- č. Iskali so kamen modrosti, s katerim bi manj žlahtne kovine spremenili v zlato.
- d. Iskali so okrepitevni napoj, ki bi nadomestil hrano za dva dni.

8. Znanstveniki včasih sodelujejo pri pisanju znanstvenofantastičnih knjig. Med prave znanstvenike iz zgodovine je zašel lik znanstvene fantastike. Poišči vsiljivca in ga prečrtaj.

2

Nikola Tesla   Victor Frankenstein   Albert Einstein   Isaac Newton   Friderik Pregl

9. Letos praznujemo 500 let od začetka uporniškega obdobja, ko je v Evropi vladala popolna zmeda. Kako se imenuje gibanje, ki ga je zanetil Martin Luter s prepričanjem o odpustkih leta 1517? Odgovor napiši na črto.

2

_____

10. Po uporniškem obdobju ni bilo nič več tako kot prej: tiskale so se knjige in izobrazba je bila dostopnejša. Kaj je bil Primož Trubar, avtor prvih slovenskih knjig? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

2

- a. mlinar
- b. fevdalni gospod
- c. škof
- č. duhovnik
- d. cesarjev odposlanec

11. Slovenija je nekatere od svojih neprecenljivih lepot razglasila za naravno in kulturno dediščino. Med naštetih elemente kulturne dediščine je zašel nepovabljen gost. Poišči vsiljivca in ga prečrtaj.

2

stare zgradbe   stare obrti   stara jezera   stari običaji   stari zapisi

12. Zlato je kovina, torej naravno bogastvo, a ker je redko in ne rjavi ali izgubi leska, pomeni veliko vrednost. Nastopa tudi v nekaterih besednih zvezah. Kako s prisodobno imenujemo nafto? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

2

- a. mačje zlato
- b. črno zlato
- c. zlata mrzlica
- č. zlata jama
- d. zlata terna

13. V risankah in znanstvenofantastičnih filmih se pojavljajo rastline, ki so sposobne pojesti celega človeka. Uf! Preberi spodnje trditve o mesojedkah in ugotovi, katere trditve so pravilne in katere ne. Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je napačna.

2

a. Mesojedke uspevajo na vseh celinah razen v Avstraliji.

DRŽI

NE DRŽI

b. Mesojedke hrane ne pridobivajo iz sončne svetlobe, ampak iz ulovljenih žuželk.

DRŽI

NE DRŽI

c. Vrčevke privabljajo žuželke z vonjem po nektarju.

DRŽI

NE DRŽI

č. Vrčevkam pri razgradnji plena pomagajo prebavni encimi.

DRŽI

NE DRŽI

14. Veselošolci se navdušujemo nad barvitim, eksotičnim svetom. Tudi nad orhidejami! Mnoge živijo v nenavadnih razmerah. Obkroži ustrezno možnost, tako da bosta povedi vsebinsko pravilni.

2

- a. Okoli 75 % vseh orhidej je EPIFITOV / GNILOŽIVK, kar pomeni, da vse svoje življenje preživijo prirasle na druge rastline.
- b. Najdemo pa tudi kar nekaj EPIFITOV / GNILOŽIVK, ki nimajo zelenih listov in v navezavi z glivami preživijo vse življenje.

ODLIČNO
TI GRE!

15. Ob prebiranju veselošolskih tem in člankov si se srečal z nekaterimi zgodovinskimi osebami. Kdo je bil kaj? **Poveži, da bo prav. K vsaki številki napiši po eno črko. Pozor, ena črka je odveč.**

2

1. Thomas Alva Edison ____	a. angleški naravoslovec
2. Siddharta Gautama ____	b. slovenski pridigar in pisatelj
3. Charles Darwin ____	c. ameriški pilot
4. Primož Trubar ____	č. ameriški izumitelj
	d. utemeljitelj budizma

16. Ob prebiranju veselošolskih tem in člankov si se srečal z nekaterimi sopomenkami, strokovnimi izrazi in drugimi tujkami. **Poveži, da bo prav. K vsaki številki napiši po eno črko. Pozor, ena črka je odveč.**

2

1. glukoza ____	a. milijarda bajtov
2. fjord ____	b. krvni sladkor
3. gigabajt ____	c. milijon bajtov
4. nepenta ____	č. vrsta zaliva
	d. vrčevka

17. V Pilovih Tačkah smo spoznali koalo in pingvina. Preberi spodnje trditve in označi, za katero žival veljajo. **Če trditev velja za koalo, v okvirček napiši K, če za pingvina, vstavi P.**

2

- a. Hrani se z živalmi, ki jih ujame pod vodo.
- b. Samica izleže jajce, za katero dva meseca skrbi oče.
- c. Samica povrže kot fižol majhno slepo žival.
- č. Hrani se z listi evkalipta.

18. V Pilovi rubriki Resnice o zgodovini smo se spraševali, kako določamo datume iz preteklosti, ki jih ni nikoli nihče zapisal. Katera zgodovinska dogodka sta zašla na seznam datumskih ugank, ki smo jih razvozlavali? **Poišči DVA vsiljivca in ju prečrtaj.**

2

prihod v Kanaan   bitka pri Kadešu   Jezusovo rojstvo   gradnja Keopsove piramide   gradnja Eifflovega stolpa

19. Prekrižarili smo letošnje teme, zdaj pa zavihti pero za veselošolsko logično nalogo.

Sladkosneda veselošolka Katja je v trgovini kupila vrečke piškotov zase in za svoje prijatelje, vsaka vrečka piškotov je stala 3 evre. Prodajalki je dala 10 evrov, prodajalka pa ji je vrnila 1 evro. **Koliko vrečk piškotov je kupila Katja? Odgovor napiši na črto.**

2

_____

20. Znanje tujih jezikov odpira vrata v širni svet. Reši angleško nalogo, če se učiš angleščino. **Če se učiš nemščino, preskoči to nalogo in reši naslednjo nalogo v nemščini.**

Match the words that go together. Write the correct letter next to the corresponding number. (Poveži besede, ki spadajo skupaj. K vsaki številki napiši po eno črko.)

1. laboratory ____	a. chocolate
2. glucose ____	b. fragrant blooms
3. orchids ____	c. experiments
4. Charlie ____	č. sugar

Was passt zusammen? Schreib den richtigen Buchstaben zu der passenden Zahl. (Poveži besede, ki spadajo skupaj. K vsaki številki napiši po eno črko.)

1. das Labor ____	a. die Schokolade
2. die Glucose ____	b. duftende Blüten
3. die Orchideen ____	c. Experimente
4. Charlie ____	č. der Zucker

